

**Gymnázium,
Alejová 1, Košice**

**Prijímacia skúška
zo slovenského jazyka
a literatúry**

máj 2016

Kód:

Priezvisko a meno žiaka:

Kód:

Ukážka č. 1

Pracujte s textom

.....
„Bolože ruchu,
slávnosti a spevu!

Kapitán ponorky

k nám prišiel na návštevu.

Ako sa dvíhal jeho koráb hore,
zbadala tráva kopček na obzore.

Z kopčeka vyšiel vážny čierny pán.

Ach, či je krásny,

dívajte sa naň.

Aký má oblek:

pane, to je zamat!

Tri dni si nad ňou budeš hlavu lámať

a neuhádneš,

čo v tej koži drieme.

Možno je taká sama náruč zeme:

láskavo tmavá,

teplá v studenom.

Na tento zamat kl'aknúť kolenom

- a všetko bude duši odpustené.

M. Rúfus: Studnička

1. Vyber najvýstižnejší názov pre báseň.

- A) Dni v záhrade
- B) Tri dni
- C) Kapitánov zamat
- D) Krtko v záhrade

Pod túto čiaru nepíš!

2. Vypíš z básne celý verš, ktorý obsahuje antonymá.

3. Pomenuj zvýraznený umelecký jazykový prostriedok v básni.

4. Na ktoré slovo odkazuje podčiarknuté zámeno v básni?

A) ponorka B) koža C) tráva D) zem

5. V básni sa nachádza číslovka. Vypíš ju a urč jej druh.

číslovka - _____ druh - _____

6. Vypíš z básne všetky prídavné mená, v ktorých sa uplatňuje pravidlo o rytmickej krátene.

7. V ktorej možnosti sú vypísané všetky predložky zo 4 – 6 strofy ukážky č. 1.

A) nad, v, v, na B) nad, a, tej, je C) čo, v, a, a D) nad, v, na, a

8. Nájdi a vypíš z básne podstatné meno, ktoré sa skloňuje podľa vzoru dľaň.

9. Daj sloveso z prvého verša tretej strofy do neurčitku.

10. V ktorej možnosti sú napísané podstatné mená *láva, zmes, bankár, step* v nominatíve plurálu správne?

- A) lávy, zmesy, bankári, stepi
- B) lávi, zmesy, bankári, stepi
- C) lávy, zmesi, bankári, stepi
- D) lávy, zmesy, bankári, stepy

11. Uhádni hádanku.

Bodkované šaty nosí,
umýva sa v kvapke rosy.
Kvetinky má veľmi rada,
preto na ne často

12. Vyber slovo, ktoré patrí do kontextu hádanky v úlohe č. 11.

- A) padá B) sadá C) skladá D) vkladá

13. Napíš, v akom páde je podstatné meno z tretieho verša hádanky v úlohe č. 11.

14. Ktorá veta je napísaná gramaticky správne?

- A) Bývam na Sídlistku Košického vládneho programu.
- B) Bývam na sídlisku Košického vládneho programu.
- C) Bývam na Sídlistku košického vládneho programu.
- D) Bývam na Sídlistku Košického Vládneho Programu.

15. Vyber možnosti, v ktorých dochádza vo všetkých slovách k spodobovaniu.

- A) mozog, dážď, bližší, v klobúku, sudca
- B) so sauny, bezlepkový, koniec, v tichu
- C) v tuneloch, kresba, kde, vtip, bratov
- D) so synom, hrad, hnev, dávno, v utorok

16. V ktorej možnosti sú správne opravené všetky chyby v texte?

K mojím koreňom ma to ťahalo od nepamäti. Zbytočne sa budeš zlostiť, ak sa budeš mikať, bude to ešte horšie. Mojím novým domovom je ulica pekná. Pýr v jej tvári ju prezradil. V ZOO som videl prvýkrát rysa.

- A) nepameti, mykať, tvári, risa
- B) mykať, mojím novým, , Ulica Pekná, tvári
- C) k mojím, , mykať, Ulica pekná, tvári
- D) zbitočne, mojím novým, tvári, prvýkrat

17. Napíš, ktorý dôležitý údaj chýba v nasledujúcom informačnom prostriedku.

<p>POZVÁNKA</p> <p>Vianočný večierok</p> <p>Program: - príhovor triednej učiteľky</p> <p style="padding-left: 40px;">- súťaže</p> <p style="padding-left: 40px;">- voľná zábava</p> <p>V.C trieda</p> <p>22. 12. 2015</p>

18. V ktorých možnostiach sú slová rozdelené správne na slabiky?

- A) zr-nieč-ko, so ses-tri-ný-mi, kla-di-vo, bez-bo-lest-ný
- B) ve-tro-lam, ná-stra-ha, ku-zel-ník, ob-lo-ha
- C) prsto-klad, na-bí-jač-ka, tr-blie-ta-vý, kop-nu-tie
- D) zo-o-ló-gia, pa-ra-daj-ky, do-o-ko-la, z do-mo-vi-ny

19. V ktorých možnostiach sú slová správne rozdelené na slovotvornú predponu - slovotvorný základ - slovotvornú príponu.

A) vyprášiť	vy/práši/t'	C) nadzvukové	nad/zvuk/ové
B) podhubie	pod/hub/ie	D) zapečatený	za/pečate/ný

20. Vyber možnosť, v ktorej je priama reč zapísaná správne.

- A) „Nič som mu nepovedal“, tvrdil Julo „ver mi!“
- B) „Nič som mu nepovedal,“ tvrdil Julo, „ver mi!“
- C) „Nič som mu nepovedal“, Tvrdil Julo „ver mi!“
- D) „Nič som mu nepovedal,“ tvrdil Julo: „ver mi!“

Ukážka č. 2

Prometeus

Belasá obloha so zaľúbením hľadela na seba vo vodách a vody boli plné rýb. V povetří lietali krdle vtákov a na zemi sa pásli na lúkach čriedy. Ale čriedy nik nestrážil, nik nelovil ryby a nik nepočúval vtáči spev. Na zemi chýbal človek.

Smutne blúdil po zemi Prometeus, potomok božského rodu Titanov a márne hľadal živé bytosti, ktoré chodili vystreté ako on a ktoré by sa mu tvárou podobali. Ale videl hlinu, dávajúcu život tráve, rastlinám a stromom a uzrel husté dažde, znášajúce sa na zem. Dažd'ová voda udržovala v prírode život, a tam kde nepršalo, umierali stromy i kry a narastala púšť. Keď Prometeus pochopil silu zeme a vody, zmiešal hlinu s dažd'ovou vodou a vytvoril sochu prvého človeka. Ponášala sa na bohov. Palas Aténa, bohyňa jasného rozumu a múdrosti, vdýchla neživej soche ducha a šedivá hlina zružovela, začalo v nej búšiť srdce a dovedy nehybné nohy a ruky urobili prvé pohyby. Tak poslal Prometeus na svet prvých ľudí.

Dlho ľudia nevedeli, ako užívať ducha – dar Palas Atény. Žili ako malé deti. Videli, ale nepoznali, počuli, ale nerozumeli, chodili po zemi ako vo sne. Nevedeli páliť tehly... Ako mravce hemžili sa na zem i pod zemou v temných kútoch jaskýň.

21. Vyber možnosť, ktorá správne označuje nasledujúci text.

- A) rozprávka B) povesť C) báj D) bájka

22. Pomenuj podčiarknutú časť z hľadiska vnútornej kompozície prozaického textu.

23. Nájdi a vypíš z druhej časti textu slovo, ktoré je synonymom k slovu *skormútene*.

24. V ktorej možnosti sú písmená zo slovného spojenia *môžu prechádzať* usporiadané podľa abecedy.

- A) a, á, dz, ch, e, m, ô, p, r, ť, u, ž C) a, á, dz, e, ch, m, ô, p, r, ť, u, ž
B) a, á, e, dz, ch, m, ô, p, r, ť, u, ž D) a, á, dz, e, ch, m, ô, p, r, u, ť, ž

25. Rozhodni, ktoré z nasledujúcich tvrdení sú správne.

- A) Dialóg je ostrá výmena názorov iba dvoch ľudí. Jeho cieľom je výmena informácií medzi účastníkmi.
- B) Ľudová slovesnosť je tvorba ľudu, ktorá sa nezapisovala a šírila sa medzi ľuďom ústnym tradovaním. Patria sem príslovia, porekadlá, pranostiky, vyčítanky, hádanky a iné útvary.
- C) V liste alebo inej písomnej komunikácii píšeme oslovenie tak, že meno oddeľujeme čiarkou:
Ahoj, Janka,
.....
- D) Diskusia je cielene vedený rozhovor dvoch a viacerých ľudí, ktorí nie sú v priamom a vzájomnom kontakte.

26. Rozhodni, ktoré z nasledujúcich tvrdení nie sú správne.

- A) Ľudová rozprávka je rozprávka, ktorú zozbierali obdivovatelia ľudových rozprávok a vydali ich v knihách pod svojím menom.
- B) Koncept je písanie slohového útvaru z prvopisu (nanečisto) do čistopisu.
- C) Reprodukcia je prerozprávanie nejakej udalosti zo života. Pri reprodukcii nie je potrebné dodržiavať časovú postupnosť deja.
- D) Interview je cieľný rozhovor, ktorý pozostáva z otázok a odpovedí.
Interview nám prináša zaujímavé informácie so života známych a zaujímavých ľudí.

27. V ktorých vetách sú použité základné číslovky?

- A) Dohodli sme sa dnes na tretiu?
- B) Mám dvoch súrodencov.
- C) Dobehol som ôsmy.
- D) So siedmimi spolužiakmi idem na súťaž.

28. V ktorých možnostiach sú správne napísané názvy ulíc, sídlisk, námestí mesta Košice a príslušných obcí, riek, vrchov v okolí.

- A) Kojšovská hoľa, sídlisko-Ťahanovce
- B) Sídlisko dargovských hrdinov, nádrž Bukovec
- C) Sady nad Torysou, Ochtinská aragonitová jaskyňa
- D) Slanské vrchy , Sídlisko Košického vládneho programu

29. Rozhodni, či nasledujúce tvrdenie je alebo nie je pravdivé.

Autor/autorka je osoba, ktorá píše len literárne texty – básne, divadelné hry alebo iné literárne útvary.

áno

nie

30. Urč gramatickú kategóriu rodu v podčiarknutom prídavnom mene.

Krásne jarné kvety nám už rastú v záhrade.

Pravopisné cvičenie

Doplň v texte chýbajúce písmená:

V júl_ sa op_ť pokazilo počasie. Poprchával chladný s_chravý dá_d', akoby sa sch_ľovalo k jeseni. _ úkr_tu pod stromom bolo vidieť, ako úch_tkom zasv_tlo slnko. Ožiarilo na chvíľu práve sa rozv_jaj_ce zlatožlté vetv_. Onedlho nav_kol všetko os_relo a z_valo prázdnoto_. Ani neďaleká húš_ava sa už neoz_vala hlasm_ vtáč_ch hrdielok. Ťa_kých mrakov pribúdalo. V_seli nad nimi ako hro_ba. V dedine bolo počuť zav_janie psov, ktoré sa nám vr_valo až pod kožu. Poberieme sa aj m_ do teplej izbičky _o s_piac_m samovarom a zahrejeme sa horúcim čajom. Všetci sme boli šťastn_ a spokojn_, že sme nezmokli.

Počet bodov za test:

Počet bodov za pravopisné cvičenie:

Spolu:

POKYNY PRE ŽIAKOV

1. Tento test obsahuje **30 otázok, úloh a pravopisné cvičenie**, za ktoré môžeš získať spolu **50 bodov**. (Z toho za pravopisné cvičenie 10 bodov.)

2. Na prácu budeš mať **60 minút** čistého času.

3. V tomto teste sa streneš s **tromi typmi úloh**:

- V prvom type úloh (označené) budeš mať ponúknuté štyri možnosti, ale iba **jedna** bude správna z niekoľko možných odpovedí. Zakrúžkuj písmeno pri **jednej** možnosti, ktorá je podľa teba správna.

Ukážka otázky a spôsobu vyznačenia odpovede:

Otázka: **1. Aký slovný druh je slovo *beží* ?**

- A) zámeno B) sloveso C) číslovka D) predložka

- V druhom type úloh (označené) budeš mať ponúknuté štyri možnosti, pričom správne môžu byť **dve, tri alebo štyri**. Zakrúžkuj písmená pri všetkých možnostiach, ktoré sú podľa teba správne.

Ukážka otázky a spôsobu vyznačenia odpovede:

Otázka: **2. V ktorých slovách je pravopisná chyba?**

- A) miš B) skriša C) obylie D) visieť

- V treťom type úloh (označené) napíš svoju odpoveď do vyznačeného riadku.

Ukážka úlohy a spôsobu, ako máš napísať svoju odpoveď:

Úloha: **3. Rozdeľ na slabiky slovo *malina*:**

ma – li – na

4. Pri práci smieš používať iba písacie potreby. Nesmieš používať učebnice, zošity ani iné pomôcky.
5. Ak nevieš niektorú úlohu vypracovať, nezdržuj sa pri nej príliš dlho. Možno sa k nej budeš môcť vrátiť neskôr.
6. Všetky svoje odpovede píš priamo do testu, nepoužívaj žiadny iný papier.
7. Nezačni pracovať, kým nedostaneš pokyn !

Kľúč správnych odpovedí:

1. D	1b
2. teplá v studenom (iba v tomto tvare; iba tento verš)	1b
3. zdrobnenina	1b
4. B	1b
5. tri, základná (nie 3)	2b
6. vážny, čierny, krásny	3b
7. A	1b
8. náruč	1b
9. byť	1b
10. C	1b
11. lienka	1b
13. B	1b
14. umývať sa (nie umývať)	1b
15. A	1b
16. A, B, D	3b
17. A, B, C, D	4b
18. čas	1b
19. B, C	2b
20. vizitka	1b
21. B	1b
22. C	1b
23. úvod (nie odsek)	1b
24. C	1b
25. A, B, C, D	4b
26. B, C	2b
27. A, C	2b
28.	
29.	
30.	

Body za test:

40 bodov

Pravopisné cvičenie

V júli sa opäť pokazilo počasie. Poprchával chladný sychravý dážď, akoby sa schyľovalo k jeseni. Z úkrytu pod stromom bolo vidieť, ako úchytkom zasvitlo slnko. Ožiarilo na chvíľu práve sa rozvíjajúce zlatožlté vetvy. Onedlho navôkol všetko osirelo a zívalo prázdnotou. Ani neďaleká húšťava sa už neozývala hlasmi vtáčích hrdielok. Ťažkých mrakov pribúdalo. Viseli nad nimi ako hrozba. V dedine bolo počuť zavýjanie psov, ktoré sa nám vrývalo až pod kožu. Poberieme sa aj my do teplej izbičky so sipiacim samovarom a zahrejeme sa horúcim čajom. Všetci sme boli šťastní a spokojní, že sme nezmokli.

Hodnotenie:

10 b.	0-2 chyby
9 b.	3-5 chýb
8 b.	6-8
7 b.	9-11
6 b.	12-14
5 b.	15-17
4 b.	18-20
3 b.	21-23
2 b.	24-26
1 b.	27-29
0 b.	30-31

Spolu:

50 bodov